

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta

Autor práce: Jan Lasovský

Název práce: Vliv architektonického prostředí na utváření sousedské komunity

Autor posudku: Eva Kyselá

Návrh klasifikace práce: velmi dobře

Základní charakteristika práce.

Práce je případovou studií lokality rodinného bydlení a zkoumá souvislosti architektonického řešení lokality a vzniku a vývoje sousedské komunity jejích obyvatel.

KONCEPČNÍ STRÁNKÁ PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Cíl práce je formulován jasně a srozumitelně, přestože autor uvádí, že „[h]lavním cílem této práce je případová studie skupiny rodinných domů Na Hřebenkách“ (str. 8), což přísně vzato není cíl, avšak prostředek k dosažení cíle: „Cílem je zjištění vlivu architektonického prostředí na utváření sousedské komunity v této konkrétní lokalitě.“ (str. 8).

Závěry práce podle autora cílům odpovídají, podle mého názoru se však autorovi nepodařilo zcela oddělit vliv či působení architektonického prostředí od jiných vlivů. Za tímto účelem by zřejmě bylo nutné srovnat např. dvě lokality s podobným vývojem (společná výstavba apod.). Z hlediska celkové kvality provedení práce je toto však spíše námětem na další rozšíření, než kritikou nedostatků.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženu metodu a postup řešení?

Metoda i postup řešení jsou zvoleny vhodně.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Práce tvoří konzistentní celek. Autor využívá poznatků teoretické části ve zpracování výzkumu i interpretaci výsledků. Teoretická východiska byla rovněž zvolena s ohledem na specifika případové studie.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Až na drobné nedostatky je práce strukturována přehledně a logicky. Zmiňované nedostatky se týkají zdvojení některých pasáží či momentů práce (např. výpovědí respondentů, ale i východisek – viz totožné schéma č. 2 na str. 28 a schéma č. 3 na str. 42, obr. 1 na str. 36 a obr. 17 na str. 61 apod.). Toto zdvojování je z hlediska struktury práce zbytečné. Rovněž kapitola 5 „Shrnutí empirických výsledků“ a Závěr jsou nadbytečným zdvojením – jako závěr by po menších úpravách stačila právě kapitola 5.

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vzhled autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Teoretická část práce je sepsána s patřičným vzhledem i znalostí problematiky. Některá teoretická východiska (koncepce Jana Gehla) byla zvolena s ohledem na specifickou situaci případové studie. Jak je naznačeno v samotné práci na str. 26, „[l]okalita také využívá samotné architektonické prvky a principy, které Gehl představuje ve svých pracích“. Práce tedy využívá koncepční východiska architektonického záměru jako vlastní teoretická východiska. Tuto volbu považuji za jednoznačně přínosnou – ne vždy je možné konfrontovat původní architektovy záměry a ideje s realitou a analyzovat jejich působení v prostoru (ve většině případů proto, že u starší výstavby se koncepční úvahy uchovávají málokdy). V tomto případě by však bylo rovněž přínosné doplnit východiska práce i o další autory mimo Jana Gehla, jejichž pohled by měl být se zvolenou koncepcí konfrontován jak v teoretické, tak v empirické části práce. Pakliže byly Gehlovy myšlenky zdrojem jak architektonického záměru, tak kritérií sledovaných autorem práce, práci to poněkud limituje. Konfrontace s dalším přístupem by mohla rozšířit pole úvah a analýzu jednotlivých prvků. Teoretická část práce rovněž využívá výsledků předchozích empirických studií, což hodnotím velmi kladně.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Empirická práce, kterou tvoří případová studie zvolené lokality a jejího sousedství, je provedena kvalitně. Aplikované metody i jejich popis (včetně zdůvodnění změny metodologie v průběhu sběru dat) a autorovu upřímnost v tomto ohledu hodnotím kladně.

Drobné nedostatky vidím ve formulaci některých otázek dotazníku a v nejasnostech ohledně doplnění chybějících údajů. Například pojem „blízkost“ v otázce Q6 může být interpretován velmi různorodě. V textu práce autor několikrát uvádí poznámku, že „[i]nformace o chybějících domácnostech jsou doplněny z nestruturovaných rozhovorů s těmito obyvateli či z výpovědí ostatních obyvatelů“. Nabízí se otázka, jak přesně byly tyto údaje doplněny (byla položena konkrétní otázka s nabídkou stejných odpovědí, či se autor na základě vlastního úsudku dovozoval, která odpověď nejlépe reflektuje konkrétní situaci?

Při analýze výsledků výzkumu *Sociální a kulturní soudržnost 2006* autor nepřesně užívá pojmu „signifikantní rozdíl“ – pakliže myslí statistickou signifikanci rozdílu, měl by ji doložit testem.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Nejsem zcela přesvědčena, že předkládané výsledky dostatečně dokládají, že „k utvoření komunity napomáhalo a napomáhá architektonické prostředí lokality“ (str. 53). Vliv společné historie komunity, okolností jejího vzniku i její počáteční homogenita, se jeví jako naprosto určující faktory. Architektura přinejmenším usnadnila komunitní soužití již existující komunity, ale situace mezi novousedlíky (tj. absence komunity a odmítavý postoj k zapojení se do komunitního života) zpochybňují vliv, byť i latentní, architektonického řešení. V tomto ohledu by možná bylo přínosem práci rozšířit i o jinou lokalitu s podobnou historií a jiným řešením či jiným vhodně zvoleným případem. Vzhledem k požadavkům na bakalářské práce je toto však spíše námětem do budoucna, než výtkou. V tomto rozsahu považuji provedení případové studie za adekvátní.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Rozsahem i formální stránkou práce odpovídá nárokům kladeným na bakalářské práce na katedře sociologie FF UK. Práce je po formální stránce provedena kvalitně. Odkazy na použité zdroje jsou provedeny řádně, avšak v seznamu literatury odkazy citační normě APA ne vždy odpovídají.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Vzhledem k teoreticko-empirické povaze práce využívá autor dostatek českých i anglických zdrojů, a to v rozpětí teorií, metod i doby vzniku (využívá klasická díla i novější studie). Práci s literaturou shledávám na této úrovni studia velmi dobrou.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Autor se nedopouští gramatických chyb (výjimkami jsou jistý zmatek v užívání „jenž“ a občasné překlady), píše plynule, byť jeho styl je v některých místech příliš komplikovaný z hlediska větné stavby a občas je hůře srozumitelný. Viz např. na str. 13 „Zda sousedství či pokud stavíme tyto pojmy na ekvivalentní pozici, sousedská komunita je vlastní každé lokalitě, kterou obývá více lidí, jenž nejsou například spříznění příbuzenskými vztahy, či může lokalita postrádat sousedství.“

Data a výsledky jsou prezentovány srozumitelně a grafickou úpravu shledávám velmi dobrou. Doporučila bych nicméně zařazení číselníku s frekvencemi jednotlivých odpovědí v dotazníku (autor na některých místech odkazuje k odpovědím na dotazníkové otázky, ale neuvádí přesná čísla, což ani v textu není nutné, čtenář by však měl mít možnost údaj z práce zjistit). V obrázcích zobrazujících odpovědi na dotazníkové otázky pomocí plánu lokality (což je mimochodem hezké řešení), bych zvolila drobnou úpravu, která by označila domy dle kategorií jejich obyvatel (staro- a novo- usedlíci, druhá generace), aby čtenář nemusel listovat k obrázku znázorňujícímu právě tyto kategorie a oba obrázky srovnávat.

Celkové hodnocení práce

Celkově práci hodnotím jako zdařilou. Autor prokázal schopnost zformulovat výzkumnou otázku a na základě teoretických východisek naplánovat a realizovat vlastní výzkum. Na jedné straně jistě výhodné napojení autora práce na zkoumanou lokalitu přináší na straně druhé i jisté nevýhody, autor si však zachovává zdravou sebereflexi a téma zpracovává kvalitně. **Vzhledem k některým výše uvedeným nedostatkům navrhuji práci k obhajobě s hodnocením velmi dobře.** V případě zdařilé obhajoby však vidím prostor pro vylepšení tohoto hodnocení.

Otázky a náměty k obhajobě

Bylo by možné srovnání této případové studie se studií jiné lokality? Jaká lokalita by z hlediska cílů práce mohla být vhodná (typově, nemusí být konkrétně)?

Datum: 31. srpna 2016

Podpis: